

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n
cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man.
Subscription per year \$4.00
Telephone: St. John 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
часопис для робочого люду — виходить два рази на тиждень:
В СЕРЕДУ І СУБОТУ.

Видає Товариство "Українських Робітничих Вістей"
Передплата на рік \$4.00

Адреса:—
UKRAINIAN LABOR NEWS
cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Непомічених в газеті рукописів не звертає ся, хіба що дописувачеві ви-
разно зазначити, що бажав звороту своєї рукописи на випадок її непоміщення
та залучити поштову марку на її пересилку.

ЧОМУ МИ Є ПРОТИ Т. ЗВ. ПЕТРУШЕВИ- ЧІВСЬКИХ "БОНДІВ."

Українські "патріотичні" газети в Канаді пишуть, що купуванням т. зв. петрушевичівських "бондів" визволить ся Східну Галичину з рук шляхоцької Польщі. Вони кажуть також, що продажа тих "бондів" є тепер найважливішою справою для кожного Українця в Канаді і хто виступає проти купування "бондів", той тим самим виступає проти визволення Східної Галичини.

Така писанина укр. "патріотичної" преси є що найменше крайню бездумною. Продажа петрушевичівських "бондів" і визвіль Східної Галичини з рук шляхоцької Польщі є такі далекі від себе річі, як небо від землі. В тім то власне й сук, що купуване петрушевичівських "бондів" не має нічого спільного з визволенням Східної Галичини, в тім і полягає весь злочин Петрушевича і його агентів в Канаді, що вони свої чисто особисті цілі закривають такими великими і для кожного укр. робітника і фермера дорогими словами, як визвіль Східної Галичини. Ми і всі класово свідомі українські робітники в Канаді є першими, хто хотів би бачити Східну Галичину вільною від польсько-шляхоцького ярма, ми й готові зробити все, що є в наших силах, щоб причинити ся до освободження Східної Галичини, — однак в той самий час ми є проти т. зв. петрушевичівських "бондів", бо вони в ніякій разі до того освободження Сх. Галичини не причиняють ся.

Чому ми так говоримо, на чім ми опираємо свої твердження? Щоб мати на се відповідь, мусимо добре розглянути, хто видає ті т. зв. петрушевичівські "бонди" і хто їх розпродує тут в Канаді.

Сі т. зв. петрушевичівські "бонди" видає в Відні Петрушевич, а їх розпродує в Канаді займає ся головний видавничий Петрушевич в Відні відомий Льюно Цегельський і маса менших агентів Петрушевича в Канаді.

Хто такий сей Петрушевич і Льюно Цегельський? Сі панове разом з іншими лідерами колишньої націонал-демократичної партії в Галичині, при кінці 1918 і через першу половину 1919 року мали в своїх руках правління в Східній Галичині. І хоч вони не називали себе тоді ані буржуазні ані капіталістами, лише казали, що борються інтересів "народу", то правили в краю так, що коли заходив який спір між українським селянином а польським ділком, то вони завісиди ставали в обороні польського ділка проти українського селянина. — Се загальною всім відомий факт.

Українська власть Петрушевича в Сх. Галичині явно переслідувала селянсько-робітничі організації, про що писали пізніше не жадні большевики, але самі українські націоналісти в віденській "Волі". Коли скликав ся в Станиславіві Селянсько-Робітничий Конгрес, то він був оточений озброєними військовими відділами, які вартували весь час праці конгресу. Так бовся ся Петрушевич і його братія українських селян і робітників.

Далше — петрушевичівська власть ставила різні перешкоди що до видавання газет з соціалістичним напрямом. "Сі перешкоди, — як писав наочний свідок петрушевичівського правління у віденській "Волі", — заходили так далеко, що підвладних редакторів хапали, саджали до в'язниць, передавали військовому-полювому судови. Коли-ж прокуратори відмовляла ся обвинувачувати редакцію через те, що газета виходила після цензури, то небажана газета замкалася в той спосіб, що адміністрацію газети виселяли за межі Галичини."

Далше пише той самий автор, що "конфлікт між урядом (Петрушевича) та населенням, в справі заповнення складу Національної Ради (се було щось в роді парламенту. — Ред.) делегатами від селянства і робітництва, остаточно розєднав нарід і правительство, котре таким чином уже не мало жадної опори, а також втратило останню популярність в широких масах населення."

Ясно тут як на долоні. Між правительством Петрушевича, яке заступало інтереси панів і підпанків, а селянством і робітництвом йшла боротьба за представництво в Національній Раді. Себо пани на чолі з Петрушевичем бороли ся з селянами і робітниками за те, хто має мати верх в Національній Раді і правити краєм. Значить, між українськими селянами в Галичині і правительством Петрушевича не було спільних інтересів і згоди, але боротьба. І ся боротьба остаточно розєднала нарід і правительством Петрушевича, "котре таким чином уже не мало жадної опори, а також втратило останню популярність в широких масах населення."

Отже, чи було се народне правительство? Чи було се правительством селян і робітників? Кожний скаже, що ні. Той самий Петрушевич, коли був пізніше загрозений польськими військами, покинув Східну Галичину і перейшов з галицькою армією за Збруч бити українських селян і робітників. Се зробив він тоді, коли українське радянське правительство пропонувало йому заключити союз і помогти вигнати польських наїздників зі Східної Галичини. Про сей перехід галицької армії за Збруч пише Осип Назарук, міністер і права рука Петрушевича, в своїй книжці "Рік на Великій Україні" дослівно сідуюче:

"Галицькі частини пересували ся відразу з протипольського на протибольшевський фронт. Тільки перетомлені пішли на відпочинок."

В історії воєн мабути не було се такого парадоксу, щоб армія, ПРОГНАНА ЖОРСТОКИМ ВОРОГОМ З РІДНОГО КРАЮ, ПІШЛА ЗАРАЗ БОРОТИ СЯ ПРОТИ ІНШОЇ СИЛИ, ЯКА В ЛАНУ ХВИЛЮ МОГЛА І ХОТІЛА ЙТИ РАЗОМ З НЕЮ ПРОТИ П ТЯЖКОГО ВОРОГА."

А в інших місцях своєї книжки Назарук каже:

"В дійсності сам факт пошування большевиками був би певно прогнав Польків в північ далеко за Сян."

Треба взяти на увагу, що сі слова не сказав жадний большевик, але найбільший прихильник Петрушевича, який на власні очі бачив перехід галицької армії за Збруч, який докладно знав всю політику Петрушевича, бо сам брав в ній участь!

Коли-ж Петрушевич докочував тоді таких злочинів, то чи заступає він інтереси українських селян і робітників, чи боронив він їх інтереси? Ні, він боронив інтересів міжнародного капіталізму, він вислугував ся всесвітній реакції. Він робив те, що йому пани з Парижа чи їх посередники казали робити.

Далше. Коли Петрушевич покинув Східну Галичину на пошуки польської шляхти і пішов війною на Велику Україну, хоч українські большевики обіцявали йому помочи вигнати Польків, про що пише сам Назарук, — то чи сміє він нині претендувати на владу в Східній Галичині? Чи варт він тої власті, як би він навіть міг її дістати? Чи можна віддати йому під владу українських селян і робітників, щоб він знова продав їх всім темним силам? Ні, ніколи! Петрушевич не гідний власті над українським працюючим населенням в Східній Галичині і всяка поміч йому здобути ту владу — є злочинним супроти українських селян і робітників в Східній Галичині.

Але йдм далше. Подивім ся, як українські селяни на Великій Україні прийняли галицьку армію під проводом Петрушевича, що прийшла "визволити" їх з під большевиків. Хай розкаже нам про се знова не жадний большевик, але той самий Назарук. В своїй книжці "Рік на Великій Україні" на стор. 177, він пише:

"Дня 8. липня 1919 вийав ся з ред. "Стріляча" в останнє в Галичину; їхав на Кудрині. По дорозі в українських селах навіть за грубі гроші не хотіли нам продати ні шматка хліба, ні склянки молока, хоч достаток видно було скрізь."

А в інших місцях Назарук пише сідуюче:

"Одну її (галицької армії) бригаду в силі 2000 людей, вислану на підмогу Петлюрі проти большевиків — розбили українські селяни, заки вона побачила большевиків і то розбили, так, що ледви останки її опинили ся на границі" (ст. 182).

А др. Голубович, бувший галицький прем'єр, на засіданні "Національної Ради" у Відні дня 26. листопада 1919 року заявив сідуюче про настрої українського населення до Галичан під час їх побуту на Великій Україні:

"Настрій населення супроти Галичан був дуже лихий... Мобілізація селян Наддніпрянців не вдавала ся. (Вони ще й такого хотіли!) Правда, не було в що убити новобранця, але головною причиною невдачі було те, що селянин не спочував українській державній ідеї (себо петлюрівський або петрушевичівський). Коло Проскурова окопало ся 6 сіл вадами, арматями і кірсами і нікого не пускали."

Так селяни на Великій Україні прийняли Петрушевича з галицькою армією, коли ті, оставивши Східну Галичину Польшам, пішли їх "визволити" від большевиків, себо від самих себе. Се пишуть і говорять не вороги "української справи", але самі петрушевичівські міністри.

Підчас дальшого побуту Петрушевича з галицькою армією на Великій Україні наступила відома зрада і запродане Петрушевичем галицької армії Денікінові, після чого пан "диктатор" утік зі скринями грошей до Румунії, а описав прибув до Відня, де зі своєю кількою перебуває і до нині.

Всі висше наведені злочини Петрушевича супроти українських селян і робітників як Східної Галичини так і Великої України є незбитими фактами і жадна з "патріотичних" газет в Вінніпегу, що горляють за купуванням петрушевичівських "бондів", не посміє їх заперечити.

Але се ще не все. Петрушевич, Цегельський і Со: крім повисше наведених злочинів творили ще й іншого рода неможливі річі. Річі такі, про які читаючи ніби, прямо не хочеть ся в них вірити. А однак треба вірити, бо написане про них публічно в газеті ніде, ніколи і ніким не було заперечено.

Віденська "Боротьба" з 12. марта і 3. цвітня 1920 р. (чч. 6 і 7—8) містить звіт з засідань "Національної Ради" у Відні, в яких брали участь всі бувші петрушевичівські міністри разом з Петрушевичем. Дія на найважливішій будуть тут слова самого Петрушевича, який видає "бонди" для розпродажу між укр. робітниками і фермерами в Канаді, і слова Льюно Цегельського, який є підписаний під відозвою за купуванням "бондів" і накликає тутешню галицьку еміграцію до купування тих "бондів". Будуть важні також заяви других петрушевичівських "дипломатів", які вказують, що Петрушевич і його братія зазідали були по вуха в багню ганебної денікінщини і не хотіли з неї виділи. Се треба мати особливо на увазі тому, що "Укр. Голос" вже відлекує ся від денікінщини і кпить собі з "У.Р.В.", що вони відкрили денікінців в Вінніпегу.

"Боротьба" подає, що на засіданні "Національної Ради" у Відні дня 26. листопада 1919 р. були присутні сідуючі: др. Горбачевський, др. Кость Левинський, др. Цегельський, др. Лисак, др. Марітшак, др. Кормощ, др. Колесса, Семака, др. Дістрианський, др. Артимович, Іван Калинович, др. Бурчаківський, др. Здерковський.

Бувший прем'єр Голубович в своїм рефераті про події на Україні до 6. листопада, між іншим каже:

"Галицький уряд від самого початку ЖАДАВ переговорів з Денікіном."

"В нашім війську є багато москвофілів, сам Тарнавський москвофіл — і всі вони поширювали москвофільську орієнтацію". (Не треба додавати, що під москвофільством треба розуміти денікінство.)

"Наддніпрянці орієнтували ся на большевиків, а з нашої сторони були переговори з Денікіном. Галичани вислали до Бредова Павлика і Бубелю. ПЕТРУШЕВИЧ ДІСНО ОРІЕНТУВАВ СЯ НА ДЕНІКІНА."

Будь же й інші "цвіткі" п. Голубовича, але не хочемо тут забирати багато місця, тому подамо еще отсю його характеристичну фразу, сказану на засіданні "Н. Р." 11. грудня 1919:

"Реальна справа: Маємо кілька мільонів, які вкоротці зіймо, а що тоді буде?"

Той час якраз тепер прийшов і тому появили ся "бонди".

Пан Петрушевич, який хоче від українських робітників і фермерів в Канаді грошей, щоб мати за що дальше жити зі своєю братією по Відні та Парижах, той Петрушевич, якого долярові патріоти представляють як одного великого патріота, що може визволити Східну Галичину з рук Польщі і потім правити нею, — той Петрушевич заявив на засіданні "Національної Ради" у Відні дня 10. грудня 1919 дослівно сідуюче:

"На підставі звітів д-ра Паньєка, д-а Витівського і д-ра Говиківського констатуємо, що Східна Україна не досіла зовсім до самостійної держави. Брак до сього найпримітивніших даних. Українське селянство є вороже українській державній ідеї, а інтелігенція свідомої, активної зовсім нема. Всі ті, що стоять на чолі, не досіла своїм задачі. Вони не мають поняття, як будувати державу."

"В Росії (читай: у царських міністрів Сазанова і Маклакова) наступає зворот в напрямі федерації не демократичних (!)

основах. Поклевський сказав, що Східна Галичина здобуде в федерації все, що вона забажає. (А то вже раз тобді добрі люди!) Зі звіту Паньєка сідую, що Сазанов і Маклаков підуть на федерацію з Галичиною."

В Парижі було кількох бувших царських міністрів і дипломатів, що самі нікого не представляли, і їх Петрушевич мав за "Росію" та надівав ся від них великої благодати в формі федерації Галичини з чорносотенною Росією, котра ще не існувала і котру щойно мало ся збудувати по поваленню большевиків. Такий був з Петрушевича "дипломат" вже потім, як він запропонував Денікінові армію і сидів спокійно у Відні. І долярові патріоти обурюють ся, що "У.Р.В." називають Петрушевича і його агентів денікінцями. Чи-ж се не було денікінство? Як найчорніший!

А на засіданні "Національної Ради" дня 17. грудня 1919 р. Петрушевич сказав виразно таке:

"Я цілком визволю ся надії на самостійність України. Немає народа, свідомої інтелігенції, спочуваючих українській самостійній ідеї. Я не вірю в самостійність України..."

Так говорив вже на самім кінці 1919 р. найчистішої крові денікінець Петрушевич, що тепер так окричаний "патріотами" великим і одиницим спасителем Східної Галичини.

Др. Кость Левинський, Петрушевичів міністер закордонних справ і колишній лідер галицьких націонал-демократів, який підписав відозву за купуванням "бондів" до укр. робітників в Злуч. Державах, — на засіданні "Національної Ради" дня 10. грудня сказав сідуюче:

"Чи лишиш ся нам при лінні самостійної держави? Ні, ми можемо думати тільки про федерацію. Ходить лише з ким? З російськими народами? З Денікіном робити тільки роз'єм, спільно бити большевиків. Для нас одиницим виходом федерація з Росією (читай: з Денікіном). Поробити заходи в Парижі і Одесі. Полонених ужити до боротьби, ДАЮЧИ ІХ ДЕНІКІНОВИ."

Се певно також не денікінство — на думку п. редактора "У. Г."

Др. Колесса заявив на засіданні 11. грудня:

"Наша орієнтація досі була тільки денікінська, а не про-бували ми говорити з большевиками."

А вже прямо неможливі річі виводив Цегельський, котрий як представник Петрушевича, видає недавно в Канаді відозву за купуванням петрушевичівських "бондів". Сей панок що вже дістав раз прочухання від укр. робітників в Клівленді, сказав на засіданні "Національної Ради" у Відні дня 10. грудня 1919 р. сідуюче:

"Війна і зникнення української армії виказали, що українська нація не досіла до державного життя. Класа мужицька ніколи ще не створила держави. Мужики пасивна маса. Державу творила аристократія або бюрократія або в кінці робітництво, а ніколи мужицтво. Тільки галицьке мужицтво зробило сей експеримент, хоча дуже нещасливий."

"Соборна Україна не досіла до державного життя. Хоча Німці при помочі 600.000 штиків дали їй державу, то вона все таки не удержала ся. Нема та імперативу державного, а тільки партійні злодії. Колиб Петлюра навіть здобув крау, державу, вонаб не устоялась. Бо до сього потреба мільонової армії, а сеї укр. мужик не доставить. Там не було ніякої влади. Я подивляв всіх тих, що пішли за Зруч в те кубло і болото."

Далі Цегельський ставив від себе з пропозиції, з яких друга звучить:

"Нав'язати з російською державою зносини (себо з російськими), але не з большевицькою."

А на засіданні 11. грудня Цегельський радить:

"В Одесі говорити з Денікіном, в Парижі др. Панейко хай говорить з Сазановим—Маклаковом, а фінансів шукати або в АМЕРИЦІ або в антанті."

Так співав щойно поверх півтора року тому назад Льюно Цегельський. А нині він великий "будівничий" самостійної галицької держави і "прихильник" українського робітника і селянина, до котрого йде за долярами.

Українські робітники і фермери в Канаді! Памятайте, що відозву звернуло до вас, аби ви купували петрушевичівські "бонди" — підписав др. Льюнін Цегельський, як представник Петрушевича на Канаду і Злучені Держави. Той Цегельський наставляє тепер до вас через "патріотичні" газети руку, щоб ви складали йому долари під фірмою "позички". Однак той самий панок виразно сказав у Відні при кінці 1919 р.: "Класа мужицька ніколи ще не створила держави. Мужики пасивна (нечинна) маса. Державу творила аристократія або бюрократія або вкінці робітництво, а ніколи мужицтво."

Спитайте тепер Цегельського, чому він йде до мужиків за долярами, коли мужицька класа ніколи ще не створила держави, а мужики пасивна маса?... То мужики нездібні будувати держави, а долари їх на "будоване держави" у Відні добрі? Чому він не йде за долярами на "будову" своєї "держави" до аристократії або бюрократії, які після його слів творили держави, а йде до мужиків?

Оттакі вислужники царського чорносотенного генерала Денікіна і аристократії, що мають мужика і робітника за пасивну масу — придумали тепер "бонди", "позичку", все що хочете, щоб лише з того таки мужика стягнути доларів і дальше бавити ся по панськи по Відні та Парижах.

А їх помішні агенти, вже американського хову, також йдуть тими самими дорогами. Паніч Курдидик і попик Ткачук жили в Монтреалі в один з найдорозших готелів, щоб тим заімпонувати "мужикам", що вони пани. А приїхавши до Вінніпегу, вони також грають тут аристократів. Ті агенти Петрушевича і Цегельського мешкають в найдорозшій готелю в Вінніпегу, в Форт Гері, де заздять лише аристократія і богата буржуазія. Тому три роки назад приїхав був до Вінніпегу з Оттави тодішній доміняльний міністер праці Кротерс — і він мешкав не в Форт Гері або Роял Александра (два найбогатші і найдорозші готелі в місті), але в Емпаір готелю. А попик Ткачук і Ко., що мають продавати "бонди" тої держави, що ще її нема, заздять до Форт Гері, вже на конто тих грошей, що мали би від легковірних робітників і фермерів зібрати.

Так, що великі й менші петрушевичівські "риби" показують, де мала би піти та робітничка і фермерська кровавиця, коли-б вона дістала ся до рук Петрушевичів, Цегельських, Ткачуків і їм подібних.

Зі всього висше наведеного видно, що т. зв. петрушевичівські "бонди" не мають нічого спільного з визволенням Східної Галичини, а видані вони лише на те, щоб зібрати гроша для контрреволюційної зграї у Відні, що вже порозтрачувала мільони і опинила ся тепер на леді, а також для її агентів в Канаді, щоб вони мали за що бавити ся по панськи по Форт Гері та Віндсорох.

Ось тому і ми є проти тих т. зв. петрушевичівських "бондів" і перестерегаємо всіх укр. робітників і фермерів в Канаді, щоб не дали ся натягнути жадним дурисвітам, чим би вони не прикривали ся.

ТРЕТІЙ КОНГРЕС ІІІ. ІНТЕРНАЦІОНАЛУ.

Про участь жінчин в революційній боротьбі говорили Каяра Цеткін (Німеччина), Коляра (Франція), Колантай (Росія).

"Жінчини мусять також бути приготувані до боротьби і мусять брати участь у демонстраціях, страйках, урочених виступах разом з мужчинами", — говорила тов. Цеткін. "Праця над організацією жінчин не легка, бо вони взагалі ще не зорганізовані."

На внісене президії конгресу ухвалили: Організація жінчин має поступати по принципам, прийнятим на Другому Міжнародному З'їзді Комуністичного Жінцтва.

На засіданні 9. червня виступив тов. Радек промовою про тактику ІІІ. Інтернаціоналу. Погляд на приняті нової чехословацької партії: партію разом з її провідником Шмералем приймає ся до ІІІ. Інтернаціоналу.

В справі об'єднання обох німецьких комуністичних партій рішено: Обидві партії мають злитися, а рівночасно виконавчий комітет партії має звертати більшу увагу на домагання лівої течії, тобто Німецької Комуністичної Робітничої Партії.

На засіданні дня 10. червня говорив тов. Кенен (Німеччина) про будову й організацію партії комуністичних партій, та розвинути тези, опрацьовані організаційною комісією конгресу. Бесідник каже: Кожда партія мусить пригноруватись до відносин, які панують в даному краю, щоб осигнати як найбільшу боєздатність. Велику увагу треба звертати на об'єднання і пропаганду здібність кожного партійного члена робітника.

Потім говорили: провідник англійського робітничого руху тов. Том Ман, представник Комуністичної Партії Туреччини, Греції, Персії, представник Революційного Комітету Музуланів та представник Бірмені.

Тов. Ман обговорює боротьбу, яку ведуть англійські робітники в краю та колоніях. Визвольна боротьба ведеть ся не тільки в колоніях, — Індії, Єгипті, — але і в самій Англії, в Шотландії, Ірландії, Балті.

Представник Туреччини доводить, що коли Кемаль Паша не зріве зі своєю пашівською політикою, робітничі маси Туреччини його усунуть.

Інші бесідники наглядно доводять зріст революційного пролетарського руху на Сході.

На останньому засіданні конгресу одностайно затверджено текст маніфесту до італійських робітників і текст маніфесту до народів Сходу. Маніфест до робітників Італії звертає ся проти політики Сераті. Ухвалено також і маніфест до робітників Румунії.

Конгрес. прийняв заклик до пролетарів усіх країн, в якому говориться ся про світову кризу та революцію.

По дискусії ухвалено необхідність вести боротьбу з мілітаризмом і мілітаризацією фабрик в часі страйку.

ХОЧЕТЕ ЗНАТИ

як зорганізована Радянська Україна, то прочитайте брошуру, яка що тільки виїшла з друку і називає ся

**КОНСТИТУЦІЯ
УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІАЛІСТИЧНОЇ РАДЯНСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ**

Ся брошура видана Радянським Правительством України, то прочитайте її між робітниками і селянами на Україні.

Ціна 5 центів.

Замовлення посилає до:

UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard & McGregor St.
WINNIPEG, MAN.